

FACTSHEET

Ruimtelijke regelgeving bij de opvang van asielzoekers

Een noodwet om ervoor te zorgen dat het COA gebouwen/locaties kan inzetten, is nauwelijks nodig. Zowel de Wet ruimtelijke ordening (Wro) als de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bieden Rijk en provincie krachtige juridische instrumenten om opvang voor asielzoekers (ruimtelijk) mogelijk te maken.

Hieronder een overzicht van de mogelijkheden die Wro en Wabo bieden.

Wro: inpassingsplan

Op basis van de Wro kunnen Rijk of provincies inpassingsplannen maken die in de plaats komen van gemeentelijke bestemmingsplannen. Gemeenten kunnen daarbij (als dat nodig is voor de vergunningverlening) buitenspel worden gezet. De totstandkomingsprocedure voor een inpassingsplan is 26 weken. Daarna moeten de vergunningen nog worden verleend.

Het is daarmee de vraag of met een noodwet de benodigde uitvoeringsbesluiten tijdwinst opleveren in vergelijking met een inpassingsplan.

Wabo: omgevingsvergunning voor strijdig planologisch gebruik

De Wabo biedt Rijk en provincies de mogelijkheid via een omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan. Er hoeft dan geen nationaal of provinciaal inpassingsplan gemaakt te worden: een afwijkingsvergunning voor het bestemmingsplan volstaat in dat geval.

NB: Tot voor kort duurde het verlenen van een dergelijke vergunning 26 weken, maar sinds 9 september van dit jaar (!) is speciaal voor de opvang van asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen de termijn teruggebracht naar 8 weken.

Wabo: gebruiksvergunning (brandveilig gebruik)

De omgevingsvergunning heeft betrekking op strijd met het bestemmingsplan en het bouwen. In veel gevallen zal echter ook een omgevingsvergunning voor een bouwwerk nodig zijn met het oog op de brandveiligheid (de zogenaamde 'gebruiksvergunning'). Voor deze 'gebruiksvergunning' geldt een totstandkomingsprocedure van 26 weken.

Wro, rijks- en provinciale coördinatie­regeling

De coördinatie­regeling van de Wro biedt provincie en Rijk de mogelijkheid om **alle** benodigde vergunningen voor de uitvoering van provinciaal en nationaal ruimtelijk beleid in één keer te verlenen. De duur van de totstand­komings­procedure voor alle benodigde vergunningen kan daarbij door Rijk en provincie zelf worden bepaald. Daarbij moet niet vergeten worden dat bij een rijkscoördinatie­besluit het startbesluit instemming moet hebben van het Parlement.

Nationaal en provinciaal belang

Alle hierboven genoemde juridische instrumenten kunnen door de provincie of het Rijk alleen ingezet worden als er sprake is van een nationaal of provinciaal belang. Dat is een vrij lichte motiveringsplicht die als het gaat over de opvang van asielzoekers nauwelijks juridische problemen zal geven.

Bij de coördinatie­regeling moet er ook sprake zijn van vooraf vastgesteld nationaal of provinciaal of ruimtelijk beleid.

Ten slotte: Bij alle bovengenoemde mogelijkheden ligt de verantwoordelijkheid voor het genomen besluit bij het Rijk of de provincie.